

TORONTÁL

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Beckserek, Obilityeva (Zápolya) u. 5	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:		Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21		Felőlős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 25 D	
	Sürgőnycim: Torontál, Veliki Beckserek		Hirdetések díjszabás szerint Megjelenik naponta délelőtt		

Állandó vihar között folyt le a szkupstina első ülése.

A nemzetgyűlés ideiglenes házelnöke dr. Périty Ninkó lett.

Beograd, okt. 6.

Végre elérkezett a várva-várt nap, a szkupstina megnyitása, amelyet oly feszült érdeklődéssel vártak a politikusok és a közvélemény egyaránt. A folyosók megteltek képviselőkkel, a karzatok közönséggel és a szkupstina rendbiztosának ugyancsak sok dolga akadt, a rengeteg érdeklődő elhelyezkedése felett kellett felügyelnie.

Délelőtt kilenc óra tájban vonultak be csoportosan az országgyűlési képviselők. Előbb a horvát paraszt-párti képviselők érkeztek meg, akik az első padosorokat foglalták el, azután jöttek a demokraták. A jobb- és baloldali padosorokban a radikálisok és a klerikálisok helyezkedtek el, míg a független demokraták megmaradtak régi helyeiken. A balszárny szélső helyeit a földművesek foglalták el és ezzel külsőleg is azt dokumentálták, hogy a parlamentben a legélesebb ellenzék fogják képviselni.

Kilenc óra tizenöt perckor vonult be a kormány. Vukicssevity Velja miniszterelnökkel az élén. Amint a miniszterek feltűntek, a földművesek éktelen lármába kezdtek:

Le az erőszakkal, le a rendőrökkel, le a csendőrökkel — kiáltották szüntelenül, de lármájuk csakhamar beveszett a radikális képviselők tapsviharába.

A zaj elültével Kobaszcica Szeptán radikális képviselő akart szóhoz jutni, de alig emelkedett fel a helyéről, a földművesek ismét megújították a lármát.

Csak nagynehezen tudta elmondani a szokásos felhívást, hogy a nemzetgyűlés a házszabályok második pontjának megfelelően, válasszon korelnököt és erre a tisztségre Sztélity Jóca képviselőt, a szkupstina legidősebb tagját ajánlja.

A kormánypárti padosorokból harsány éljen hangzott el erre a bejelentésre, amelyet azonban a balszárny tulkiabált.

A nagy lármából kicsengett Radics Szeptán hangja: Nem a legidősebb.

Az egyik földmives-párti tréfásan megjegyezte: Ide a keresztlevéllel.

Sztélity Jóca ezalatt elfoglalta az elnöki széket, megköszönte az iránta megnyilvánult bizalmat és eredményes munkát kívánt a képviselőknek. Ezután indítványozta, hogy a szkupstina a házszabályoknak megfelelően,

töltse be a titkári tisztségeket, a melyekre Popovity Dimitrijét, Zárity Szávát, dr. Hodzsa és Bacsinity Rudet ajánlotta.

A centrum tapsolt, a balszárny til-

takozott és a nagy lármában Sztélity korelnök bejelentette, hogy a négy titkárt megválasztották.

A korelnök ezután felhívta a képviselőket, hogy nyujtsák át megbízóleveleiket. A képviselők sorban az elnöki asztal elé mentek és ott átadták a felhatalmazásaikat, a padosorokban helyet foglaló képviselő-társaik sokszor találó megjegyzései mellett.

Amikor Kramer ljubljana-i független demokrata képviselő lép az elnöki asztalhoz, valaki a radikálisok sorából elkiáltja magát: Éljen a jugoszlóvén ljubljana.

Korosecák sem uszták meg simán az ügyet és amikor a klerikálisok kerültek sorra, sűrűn hangzottak el ilyen felkiáltások:

— Éljen Róma! Adj Isten, keresztény atyafiak, most kerültetek az igazi kezébe! . . .

Amikor a megbízólevelek átvételével elkészültek, áttértek a szkupstina ideiglenes elnöki tisztségének a betöltésére. A választás ellenőrzésére három tagu bizottságot választottak, amelybe dr. Schumacher, Popovity és dr. Setyerov Szlavkó képviselőket választották.

Egy óra hosszat tartott a szava-

zás, mely után a korelnök kihirdette a választási eredményt: Eszerint

dr. Périty Ninkóra 206, dr. Paszarics Radics-párti képviselőre 90 szavazat esett, tizenkét szavazó-cédulát pedig üresen adtak be.

Sztélity Jóca korelnök ennek alapján megállapította, hogy

a szkupstina ideiglenes házelnökévé dr. Périty Ninkó volt közoktatásiügyi minisztert választotta és átengedte az elnöki széket az új házelnöknek, aki rövid néhány szó kíséretében, az ellenzék nagy lármája közepette,

bezárta az ülést és a legközelebbi ülést csütörtök délelőtt kilenc óra tüzte ki.

Périty Ninkóra a radikális, a klerikális-párt és a demokrata egyesülés tagjai szavaztak, dr. Paszaricsra a horvát paraszt-párt, a függ. demokraták és a földművesek. A parlament egyetlen szocialistája, a német-párt és néhány radikális üres cédulát adott be.

A nemzetgyűlés mai ülésén az igazoló-bizottság tagjait választják és utána néhány napra elnapolják a szkupstinát, hogy az igazoló-bizottság ezalatt elvégezhesse a munkáját.

Az SHS és Magyarország között nincsenek mélyreható ellentétek.

London, okt. 6.

A Times foglalkozik a Beogradban folyó jugoszláv-magyar gazdasági tárgyalásokkal és megállapítja, hogy a megkötendő szerződések tartós jó viszonyt fognak teremteni a két szomszédos állam között. A

tárgyalások menete arra vall. — írja — hogy a két ország között nincsenek mélyreható ellentétek és

Magyarország és Jugoszlávia közzeledésének nincsenek áthidalhatatlan akadályai.

Bethlen miniszterelnök nyilatkozik a Paleologue-ügyről.

Nem volt szó francia-magyar szövetségről.

Budapest, okt. 6.

A nagy port felvert Paleologue jegyzékkel kapcsolatosan, amelyről legutóbb kiderítették, hogy hamisítvány, tegnap megszólalt Bethlen István gróf miniszterelnök is, aki a Magyar Távirati Iroda után a következőket mondotta:

— Egyes sajtóközlemények téves, félreértett és elferdített tudósítást közölnek a Paleologue-ügyről. 1920 tavaszán tényleg többször voltak tárgyalások a francia és a magyar kormány megbízottai között, a magyar államvasutak bérbeadása is szóba került és a tárgyalások során a francia tényezők előtt mindenkor

a trianóni békefeltételek súlyosságára igyekeztünk rámutatni.

Szövetségi szerződésről, még gazdasági ellenszolgáltatások árán sem volt szó,

magyar hadsereg felállításáról és szervezkedéséről hasonlóképpen nem folyt vita és ilyenre a francia megbízottak sohasem tettek ajánlatot. A döntő jellegű tárgyalások májusban és júniusban folytak és a szovjet támadásai csak júliusban öltöttek veszedelmesebb méreteket. Tény, hogy

a franciák sohasem akarták a magyar hadsereget igénybe venni.

Az új rém!

Párizs, okt. 6.

Marseillesben járványos bőrküütes megbetegedések fordultak elő, a melyek

rohamosan terjednek.

Gyors fertőzése sok tekintetben a spanyolnátha járványra emlékeztet, amely annak idején rémületben tartotta az egész világot.

Az új betegség bacilusa ismeretlen és lefolyása nem halálos.

Mexikóban elnyomták a forradalmat, de elrendelték az általános mozgósítást.

Mexikó, okt. 6.

A Mexikóban folyó katonai lázadás és a szünni nem akaró forradalmi jelenségek végre tisztultabb helyzetet teremtettek és Calles elnök tegnap hivatalos kommunikében bejelentette, hogy

a lázadást elnyomták és a kormány ismét a helyzet ura.

Az összeesküvésért elfogottak közül számos katonai kitűnőséget kivégeztek. Közöttük van Ferraro Arieria és Peralla tábornok, számos magasrangú katonatiszt és a torreon-i zászlóaljak tizennégy törzstiszte.

A kamara kormányhü képviselői elhatározták, hogy megfosztják mandátumuktól azokat az ellenzéki képviselőket, akik akár közvetve, akár közvetlenül támogatták a forradalmárokat.

Calles elnök

kihirdette az egész országban az általános mozgósítást.

Ady Endre ucca — Nagyváradon. Nagyváradról jelentik: Goga Oktávián, ismert román költő-politikus kezdeményezésére a nagyváradai Színház uccát Ady Endre uccának fogják elkeresztelni.

TÖZSDE

Oktober 4.

Zürich. Beograd 913.

100 dinár ma

Budapesten 10.01 pengő.
Triesztben 32.15 lira.
Prágában 58.98 cseh kor.
Bécsben 12.45 és fél silling.
Berlinben 7.39 arany márka.
Értékpapírok. Magyar Hitel 90.1, Olasz Bank 69, Nemzeti Bank 203 és fél, Pesti Hazai 239, Ganz-Danubius 198, Ganz-Villamos 173 és fél, Nasici 178, Délcukor 120, Jugoszláv Bank 9.1.

A demokrata-párt a kormánnyal szavazott.

Mi lesz a demokrata-blokk megalakulásával?

Beograd, okt. 6.

A nemzetgyűlés üléséhez miatt a demokrata-pártok között megindult és a demokrata-blokk megalakítását célzó tárgyalások szerdán szüneteltek.

Beavatott politikai körökben a szerdai nemzetgyűléssel kapcsolatosan messzemenő következtetéseket

vonnak le és azt hangoztatják, hogy a demokrata egyesülés szerdai állásfoglalása még nem jelenti azt, hogy hasonlóképpen fog szavazni a házelnöki tisztség végleges betöltésénél.

Demokrata körökben is megerősítették a tegnapi általános elterjedt véleményt, hogy

a demokrata egyesülés szerdai magatartása nem jelent semmi lekööttséget a jövőre nézve.

Nagy feltűnést keltett Pribicevity Szvetozár legújabb nyilatkozata, aki újságírók előtt kijelentette, hogy

a demokrata-blokk megalakulása teljesen befejezett ügy.

Az ital átka. Tegnap este súlyos kimeneteli verekezés volt Melencin. Az egyik kocsmában összeveszett egymással Radicity Joca, Marian-szki Veszelin, Mijatov Szvetiszlav és Sztankov Szreda földmives és hárman megtámadták Sztankovot, valamelyikük kést húzott elő és azt Sztankov oldalába dőtte. A súlyos sebesülte a becskerekai közpórházba szállították.

Sztanojevity Áca — Vukicsevity miniszterelnöknél.

A klerikálisok és a németek közös listán jelölnek igazolóbizottsági tagokat.

Beograd, okt. 6.

Sztanojevity Áca ismert radikális pártvezér tegnap hosszabban tanácskozott Vukicsevity Velja miniszterelnökkel, újságírók érdeklődésére azonban kijelentette, hogy a tárgyalások céljáról nem nyilatkozhat és így egyelőre ismeretlen, mi volt a két politikus találkozásának a célja.

A klerikális képviselői klub az este ülést tartott, amelyen dr. Korosec Antun beszélt a politikai helyzetről. A szlovén néppárt ezután az igazolóbizottság klerikális tagjainak kijelölésére tért át és elhatározta, hogy dr. Kraft Istvánnal folytatott előzetes megállapodásának megfelelően,

a német-párttal közös jelölő-listát terjeszt elő,

amelyen dr. Moser János, dr. Hodzsar és dr. Honjec megválasztását javasolja.

Beogradi politikai körökben tegnap élénken tárgyalták a demokrata-blokk megalakításának eszméjét és

radikális-párti vezetőkörökben nem jósoltak sok sikert a megindult tárgyalásoknak.

A demokrata-blokk eszméje Pribicevity és Radics műve — mondták. Pribicevity negyven képviselőre számított és mert ennyit nem kapott, most ilyenképpen kívánja magát kárpótolni, Radics pedig hatalomra vágyik. Ugy a demokraták, mint a radikálisok, meggyőződtek már arról, hogy mit tesz az, Radicsékkal együttműködni és nem kérnek a blokkból.

Nincsvity képviselő a becskerekai vámhivatal megmaradásért.

Alekszity polgármester beogradi utjának eredménye.

Becskekerek, okt. 6.

Alekszity Bogoljub polgármester kedden Beogradban tartózkodott, ahol eljárt a becskerekai másodfokú fővámhivatal meghagyása érdekében. A polgármester felkereste Alekszije vity Mita Beograd kerületi főispánt, akivel közölte a becskerekai és bánási kereskedelmet nyugtalanító legújabb pénzügyminiszteri rendelkezést, a becskerekai fővámhivatal tervbe vett megszüntetését. A főispán érdeklődéssel hallgatta meg a polgármester jelentését és megígérte, hogy

a maga részéről is mindent megtesz a fontos intézmény megmentéséért.

Alekszije vity főispán, Alekszity polgármesterrel ezután

felkereste dr. Nincsvity Momcsiló volt külügyminisztert, felsőbánási országgyűlési képviselőt, aki

nek előadták a pénzügyminisztérium szándékát

és ismertették azokat a káros kihatásokat, amelyekkel a rentabilis, nagyforgalmu vámhivatal feloszlatása jár.

Nincsvity képviselő kijelentette, hogy

a bánási kereskedelem érdekében szívesen közbenjár

és lépéseket tesz a pénzügyminisztériumban a sérelmes rendelet visszavonásáért.

Alekszity polgármester tegnap érkezett vissza Beogradból és munkatársunk érdeklődésére optimistikusan nyilatkozott a fővámhivatal ügyéről. A polgármester kijelentette, hogy

beogradi tapasztalatai arra engednek következtetni, hogy sikerülni fog a fővámhivatal megmenteni.

Egy becskerekai városi tanácsos szenzációs cikke Lovászi Mártonról.

Pasity kívánságára képviselőiséget és miniszteri tároát ajánlottak neki, de ő elhárította magától a megtisztelést.

Becskekerek, okt. 6.

A Becskerekben megjelenő „Radikalski Borac” legutóbbi számában Markovity Nikola városi tanácsnok tollából szenzációs cikket közöl a nemrégiben elhunyt, ismert magyar politikusról, a bácskai születésű dr. Lovászi Mártonról. Lovászi, mint ismeretes, a bácskai kerületet képviselte a magyar parlamentben és hosszú évekig belső munkatársa volt a „Magyarország”-nak.

„Lovászi Márton — írja a Radikalski Borac — testestül-lelkestül szerbbarát volt és

számtalanszor latba vetette özsze-kötötéseit a szerb kisebbség érdekében.

A liberális éra alatt együtt küzdöttünk vele a bécsi kamarilla és a Bal-platz elnyomói ellen.

Lovászi halálával igaz barátunkat veszítettük el,

a magyarok pedig egy becsületes, értékes államférfiut, aki nagy hazafi és nagykonceptióju ember volt.

A halhatatlan Pasity Nikola rendkívül értékelte dr. Lovászi Mártont és általam, vele állandó kontaktusban állott.

Kun Béla uralma idején az SHS államba menekült és körünkben élt néhány évig. 1925-ben az ország-

gyűlési választások idején dr. Slipecevity Milán bácskai főispán, a mértékadó körök kívánságára, dr. Lovászit jelölni akarta és megkért, hogy mint Lovászi régi barátja, közöljem ezt vele. Időközben Beogradban jártam és magától néhai Pasity Nikolától megtudtam, hogy a főispán által közölt kívánság voltaképpen a miniszterelnök akarata volt, aki a következőket mondotta nekem:

Értesítse dr. Lovászi Mártont, hogy rövid nyilatkozatot adjon, a melyben kijelenti, hogy SHS állampolgárnak tekinti magát, mellékelje születési helye anyakönyvi kivonatát és én elintézem a jelöltetését.

Később, bácskai képviselőktől megtudtam Pasity közelebbi terveit is:

Lovászit be akarta venni kabinetjébe szociálpolitikai miniszternek.

Másnap batinai lakásán felkerestem Lovászit, de a politikus kitért a jelöltetésére elől. Politikai ellenfeleim — mondotta — renegátnak fognak nevezni, én pedig érdek nélküli barátja vagyok a szerbségnek, az maradok akkor is, ha ezt a megtisztelő ajánlatot köszönettel elhárítom magamtól.

A szenzációs cikk bizonyára nagy feltűnést fog kelteni a magyar politikai körökben is, ahol bizonyára keveset tudnak róla, hogy mily kevésen mulott Lovászi Márton szerb minisztersége.

Elnyeléssel fenyeget a föld egy amerikai vasutállomást.

Newyork, okt. 6.

Az északamerikai Sontbouryban összeomlott egy bányákkal aláásott hegy.

A felület helyenkint ezerszáz láb mélyre sülyedt és maga alá temetett nagyszámu üres gyárépületet.

A sülyedéss terület egyik részén a föld elnyelt egy egész vonatszerel-

vényt, amelynek vezetőit azonban sikerült megmenteni. Rascal vasutállomás közelében mindenütt sülyedt a felület és az állomást is az a veszély fenyegeti, hogy a föld elnyeli. A hatóságok utasítására megtették a szükséges biztonsági intézkedéseket. Az eddigi áldozatok száma ismeretlen.

Közelharc a földért.

Mi történt a bánási Karagyorgyevón? — A becskerekai ügyesség vizsgálatot indít az események kivizsgálására.

Becskekerek, okt. 6.

Viharos események játszódtak le szombaton és vasárnap a bánási Karagyorgyevó telepes községben. Az agrárreform hivatal számos karagyorgyevói telepestől elvette a földet és másoknak juttatta a parcellákat, ami miatt két napon át sorozatos összetűzések színhelye volt a különben békés község. Az új tulajdonosok ugyanis megjelentek a földet és másoknak juttatta a parcellákat, ami miatt két napon át sorozatos összetűzések színhelye volt a különben békés község. Az új tulajdonosok ugyanis megjelentek a földet és másoknak juttatta a parcellákat, ami miatt két napon át sorozatos összetűzések színhelye volt a különben békés község. Az új tulajdonosok ugyanis megjelentek a földet és másoknak juttatta a parcellákat, ami miatt két napon át sorozatos összetűzések színhelye volt a különben békés község.

amugy is feszült helyzetet és nyílt összetűzésekre vezetett.

Hogy a csendőrség és a dobrovoljácok között mi történt,

mindkét fél másképp állítja be.

A telepesek szerint a csendőrség megverték az ellenszegülőket, a csendőrség szerint pedig az új tulajdonosok birtokbahlhelyezésekor egyesek olyan fenyegetően viselkedtek velük szemben, hogy erélyes fellépés vált szükségessé, különben nem lettek volna urai a helyzetnek és nem tudták volna keresztülvinni az agrárreform hivatal rendelkezéseit.

Az összetűzések ügye a becskerekai királyi ügyészséget is foglalkoztatja, amelynek képviselőiben

ma szállnak ki a bünügyi hatóságok vezetői Karagyorgyevóra,

hogy a helyszínen megállapítsák, jogos volt-e a csendőrség eljárása és mennyiben vétettek a telepesek. Az ügyészségi szemle fogja voltaképpen megállapítani, hogy mi történt a bánási Karagyorgyevó községben.

HIREK

Halálozás. Mint részvétellel értesülünk, Berkes Lajos, Becskerek város nyug. rendőrfogalmazója, kedden délután 67 éves korában meghalt. Az elhunyt, Becskerek régi tisztviselő-gárdájának volt nagyrabecsült kitűnő tagja és halálával értékes tagot veszített a becskereki magyar társadalom. Az elhunytban Berkes budapesti rendőrkapitány az édesapját gyászolja. Berkes Lajos temetése tegnap délután ment végbe nagy részvét mellett.

Uj városi főügyész Becskereken. A belügyminisztérium felmentette állásától dr. Zsupanszki Iszát, Becskerek város főügyészét és helyébe dr. Ankity Bózsó becskereki ügyvédet nevezte ki, aki tegnap már leistette a hivatali esküt és átvette az ügyészi teendőket intézését.

Létity György dr. intézi a temesvári szerb püspökség ügyeit. Nikoly István dr. görög keleti szerb püspöki vikárius, miként megirtuk, állásáról lemondott és kilépett a papi rendből is. Utódjára vonatkozólag még nem történt intézkedés és addig is, amíg erre vonatkozólag a felsőbb egyházi hatóságok döntenek, a temesvári szerb püspökség romániai és jugoszláviai ügyei intézését Létity György dr. püspök veszi át.

Hat jelölő-lista érkezett tegnap a becskereki törvényszékhez. A becskereki törvényszéken tegnap hat jelölő-listát nyújtottak be. Bejegyzésként a demokráta-párt terjesztette be jelöltjeinek névsorát, amelyen az első helyen Gránity Vladimir neve szerepel. Bánátszkideszpótovácáról a radikális-párt küldötte be a listáját, amelynek élén Mangl Simon neve áll. Dragutinovórol a szocialista-párt listáját adták át, amelyen a listavezető Cucity Milán. Beodráról a független demokráta (Dimitrijevitj Dusán), Szlovácskiaradáról pedig a radikális-listát (Litavszki Andrija) szolgáltatották be a becskereki törvényszékhez. — Itt említjük meg, hogy a napokban hiba csuszott be a tordai radikális-párt listájának közlésekor, amennyiben a lista élén nem Tóth András, hanem Tóth Antal neve szerepel.

„Fridericus Rex“ ma először az „Orient“-ben. Jegyek már kaphatók.

A szerzői jog és a rádió. A bécsi rádióleadó, a Ravag, már két ízben felolvastatott 3—3 Schnitzler-novellát, anélkül, hogy erre a híres írótól engedélyt kért, vagy tantiémet fizetett volna. Schnitzler Arthur beperelte a Ravagot és most egész Bécs kíváncsian várja az ítéletet, amely alighanem az író javára fog eldőlni, mivel már ezzel a bécsi elsőbírság hasonló ügyben az író javára ítélkezett. A Ravag jogászai azon az állásponton vannak, hogy a rádióval való leadás nem sokszorosítás, már pedig a törvény betűje szerint csak azért kell fizetni, Schnitzlerék viszont azzal érvelnek, hogy a rádióval való felolvasás többet jelent, mint egy lapban való lekölés. Csodálkozom — mondotta a híres író — hogy ma, amikor minden tulajdon szentebb a szentségnél, a szellemi kincs és vagyon Csáky szalmája, amivel mindenki azt csinálhat, amit akar. A Schnitzler-pör inkább végleg rendezni fogja bírói döntés révén az írók és a rádió jogviszonyát. A bécsi Ravag egyelőre, jobb híjján — bojkott alá helyezte Schnitzler Arthurt.

Délszerbiában agyonlöttek egy tábort.

A merénylők bolgár komitácók voltak.

Beograd, okt. 6. A belügyminisztérium tegnap távirati értesítést kapott Stipból, amelyben közlik, hogy az este ismeretlen merénylők agyonlöttek Kovacevity Mihajlő tábort.

Kovacevity tábort Jeremovity Jordan lelkésszel a lakása felé igyekezett és amikor a templom előtti sarokra érték,

a sötétből két lövés dördült el.

Az egyik golyó a szívére, a másik a halántékán találta a tábort, aki holtan rogyott össze. A rendő-

ség körülkerítette a várost, hogy a merénylők megmenekülését megakadályozza.

Súp egyik uccáján bombát találtak,

amelyet valószínűleg a gyilkosok dobtak el. A bolgár eredetű bombáról arra következtetnek, hogy a merénylők bolgár komitácók voltak.

Lázity Zsika, az államvédelmi ügyosztály főnöke Stipbe utazott, hogy személyesen irányítsa a nyomozást. A gyilkosok fejére a kormány százezer dinár jutalmat tűzött ki.

A becskereki szocialista-párt megejtette a jelöléseket.

A független munkás-párt is fellép a községi választásokon.

Becskerek, okt. 6.

A becskereki pártok élénken folytatják a választások körüli előkészületeket. A törvényszéken eddig két helybéli listát nyújtottak be, az első a hivatalos radikálisok, a második a független demokráta-párt. Teljesen elkészült a magyar-párt listája is és csak a szükséges melléletek elkészítése van hátra és a névsort máris betervezhetik jóváhagyás, illetve megerősítés végett. Nagyjából elkészült a radikális-párt Zsupanszki, Mihajlovity és Beslity csoportjának együttes listája is, amely minden valószínűség szerint

holnap adnak át a becskereki törvényszéknek.

A független munkás-párttól, amely a legutóbbi országgyűlési választásokon ötszáz szavazatot kapott Becskereken, eddig nem lehetett hallani, mint azonban helyi politikai körökben beszélnek, ez nem jelenti a párt passzivitását, mert

a független munkás-párt ezúttal is fel fog lépni

s a napokban ejti meg a jelöléseket. A névsor első helyén, hir szerint, Gránity Zdrávkó cipész neve fog szerepelni.

Élénk tevékenységet fejt ki a horvát paraszt-párt, amely a választásokon

a szocialista-párttal közös listán óhajt résztvenni.

A szocialista-párt az este az Arnold-féle vendéglőben értekezletet tartott, amelyen

A fehérek barbársága. André Gide a kiváló francia író, Kongóba utazott s sorozatos cikkeiben lerántja a leplet a francia gyarmati politikáról, melynek igazságtalanságaiért, tulkapásaiért szigorú megtorlást követel a kormánytól. Ez az emberies, bátor munka bizonyára még inkább növeli majd a jeles francia író tisztelőinek tábort. Naplójegyzeteiből az alábbi felháborító adatokat közöljük:

Október 21-ikén Yemba káplárt a bodai kormány szigorú rendelettel a faluba küldte, hogy az ott lakókat kitelepítse, de azok vonakodtak engedelmessé válni a parancsnak, nem akarván otthagyni földjeiket. Erre a gyarmati katonaság tizenkét embert a fákra akasztott, lemészárolta a nőket, elfogott öt kisgyermeket, bezárta egy konyhába s a konyhát rájuk

az önálló fellépés mellett határozott

és így eszik az a kombináció, hogy a horvát paraszt-párt együtthalad a szocialista-párttal.

A szocialisták együtthaladnak a jelölést.

A lista első helyére Rákity Lázár, a munkásbiztosítópénztár igazgatója, a második helyre Makszimov Sándor kocsmáros, a harmadik helyre Zsivánovity Gávra munkásbiztosító pénztárnok, a negyedik helyre Wirsching János asztalos, az ötödik helyre Mirkov Nikola cukorgyári munkás került.

A német-párt kiküldött jelölőbizottsága még nem állította össze véglegesen a jelöltek névsorát, anynyi azonban már most bizonyosnak látszik, hogy

a listavezető Tolveth Oszkár bankigazgató,

a párt kerületi elnöke és reprezentatív vezetőségi tagja lesz. Neuner Vilmos dr. országgyűlési képviselő másirányú elfoglaltsága miatt, kitért a jelölésére elől és így az ő neve nem fog szerepelni a német-párt listáján.

A napokban készül el a földműves-párt képviselőjelöltjeinek névsora, amelynek az az érdekessége, hogy egyetlen egy jelöltjén, dr. Brátity Dusán ügyvédjelöltön kívül a többi mind földműves.

A demokráta-párt nagyjából szintén elkészült a jelölésekkel és listáját minden valószínűség szerint

pénteken adja be a becskereki törvényszéknek.

gyűjtotta. Gide a tulajdon szemével látta azt, amit itt leír:

Az erdőben talákoztunk egy csomó nővel, akik az utakat javították, szakadó záporban. Sok nő munka közben a csecsemőjét szoptatta. Körülbelül husz méternyire mindenütt egy hatalmas gödör van, többnyire három méter mély, ezeket a szerencsétlen munkások minden számban híján, tulajdon kezükkel vájták, hogy a homokos földet töltésül használják föl. Több ízben megesezt, hogy a porhanyó anyag beszakadt, eltette a nőket, akik a gödör mélyén dolgoztak, gyermekeikkel együtt. Ezt töben mesélték nekünk. Minthogy az asszonyok gyakran nagyon messze dolgoznak falujuktól s nem térhetnek vissza napszálltakor, az erdőben ideiglenes kalyibákat készítenek maguknak galyagból, nád-

ból. Megtudtuk, hogy a katonaság, amely örökös fölöttek, éjnek idején is dolgoztatta őket, hogy egy utóbbi vihar pusztításait kijavítsák.

„Fridericus Rex“ ma először az „Orient“-ben. Jegyek már kaphatók.

Októberben megkezdte működését az első romániai halottégető. Október hó 15-ikén Románia egy igen érdekes intézménnyel lesz gazdagabb. Bukarestben megkezdte a működését az első romániai krematórium. A halottégető, melynek építését már csaknem teljesen befejezték, körülbelül négy millió lejébe került az államnak; ebbe az összegbe nincsen beleszámítva a krematórium technikai felszerelése, melyet hitelbe szereztek be. Az épület maga több részből áll, amelynek egyike kápolna lesz. A halott hozzátartozói számára külön várótermet rendeznek be, hasonlóképpen külön termet adnak a papoknak és az orvosoknak is. A krematórium kemencéjét hidrogénnel, vagy petróleummal fűtik be, a holttesteket pedig 1200 fokra hevített levegőben égetik el. Maga az elégetési folyamat a legmodernebb módszerek szerint fog megtörténni és mintegy 40—60 perc alatt zajlik le. Az égetés után csupán hamu marad vissza, hozzávetőlegesen két és fél kiló mennyiségben. A hamut fémurnába helyezik és ezt a család kivására kiadják, vagy pedig a krematórium temetőjében helyezik nyugalomra. Az urnát ugyanolyan vallási szertartásokkal falazzák be, mint ahogyan a koporsók elföldelése történik. Ezenkívül azokat, akik kórházakban halnak meg és nem hagynak családot maguk után, a krematóriumban égetik el. Ilyenképpen igen nagyok igérkeznek a halottégető forgalma, csak azért is, mert az égetés költségei kisebbek lesznek a közönséges temetés költségeinél. Egyébként a krematórium speciális hivatást is fog betölteni, a mennyiben Bukarest közismerten járványváros, gyatra higiéniai felkészültséggel.

„Fridericus Rex“ ma először az „Orient“-ben. Jegyek már kaphatók.

Amundsen nyugalomba vonul. Most jelent meg a könyvpecion Ronald Amundsennek, a híres sarkutazónak emlékirata, amelyek óriási feltűnést keltenek. Amundsen könyvében élesen támadja Nobile olasz repülőt, aki részt vett vele az északi sark átrepülésében és érdemeit a minimumra redukálja. Nevet-égessé is teszi Thomessen norvég lapszerkesztővel együtt, aki Amundsen szerint azért dicsekedt, hogy egy olasz érdemrendet kapjon. Legjobban támadja azonban saját öcsét, akit árulással, csalással és zsarolással vádol, mivel az 100000 koronát követel tőle. Emiatt különben per is folyik a két Amundsen között. A nagy kutató könyve végén kijelenti, hogy bucsut mond hivatásának és többé egyetlen expedíción sem vesz részt.

Az egyik csak az olcsót keresi, a másik csak a finomat. Mindakettőnek legajánlatosabb cég Stein Miksa kötött-, szövött- és rövidáru üzlete a Turul-cipőáruház mellett.

Hölgyeim! Megszűnt a várakozás! Megérkezett a két ügyes nő fodrászsegéd, akik jól ondolának és bubihajvágást értenek. Jelenleg öt munkaerő van. Szíves pártfogást kér M. Kéczyt nőifodrászt.

Felülmulhatatlan, úgy minőségben, mint olcsó áráiban. Bencze Antal és fia műbutorgyár gyártmányai Vel. Becskereken.

Orient Bioskop

Csütörtökön, okt. 6-án 5, 7 és 9 órákor
Pénteken, okt. 7-én 5, 7 és 9 órákor

Fridericus Rex — Nagy Frigyes király

monumentális film 23 felvonásban, 4 részben, 2-2 rész egyszerre.

A legnagyobb és legnépszerűbb német utalkodóról. Eredeti felvételek Berlin, Potsdam, San Souch, Bécs és az európai világvárosok legszebb részéről.
Főszereplők: Ottó Gebühr, Eva May és Werner Krausz.

Jön! Előre kenn. Jön!

Dr. med. Schwerer Rudolf fogorvos Velikibecskerek, néhány hétre külföldre utazott. A rendelés újra kezdésének idejét közölni fogjuk.

„Fridericus Rex” ma először az „Orient”-ben. Jegyek már kaphatók.

Szétoszlik a Dempsey—Domsa-legenda. A Dempsey—Tunney-féle boxmérkőzés előtt szenzációs hír járta be Erdélyt, kiderítették, hogy Jack Dempsey, a box exvilágbajnoka román származású, fia a nagysejki görög keleti esperesnek és igazi neve Domsa Tudor. Fantasztikus mesét közöltek akkor a lapok erről a felfedezésről. Azt írták, hogy Domsa Tudor diák korában kiszökött Amerikába, gyári munkás, majd mozsizás lett, aztán boxolni kezdett. A newyorki nép a Domsa nevet Dempsey-re változtatta, egyébként azonban még most is használja néha igazi családi nevét és kevésbé híres mérkőzésen Domsa Tudor név alatt szerepelt. A lapok helyet adtak a hírek már csak azért is, mert Dempsey állítólagos testvére, dr. Domsa Cornél kolozsvári jónevű ügyvéd terjesztette olyan valószínű beállításban, hogy még azok is elhitték félig-meddig, akik régi híradások nyomán tudták, hogy Dempsey mulatt származású és hogy legyőzése éppen azért szerzett olyan nagy népszerűséget Tunneynek, mert az amerikaiak nem szeretik a színes bőrűeket. A boxmérkőzés lefolyásáról szóló jelentések most aztán eloszlatják a kétséget, mert közlik a küzdők egész nacionalitását. Eszerint Jack Dempsey Manassában született, Colorado tartományban, 1895 június 24-ikén. Nős, gyermekei nincsenek. Mint professzionista 1915 óta boxol. Ellenfele három évvel fiatalabb. Newyorkban született 1898 május 25-ikén, nőtlén és 1919 óta foglalkozik ezzel a sportággal. A magasságuk körülbelül egyforma. Dempsey egy centiméterrel magasabb Tunneynél. A súlykülönbség négy kiló Dempsey javára, aki 89 kilót nyom. Tunney győzelmét fiatalosága javára írták, ámbar, mint a fenti adatokból kiderül, ő is már harmincas és Dempsey is a fiatalok közé számít. Tunney győzelmét szívósága és rugékonysága szerezte meg.

Boszorkányt akartak égetni Máramarosban. Máramaroszigetről jelentik: Bár sok-sok századdal ezelőtt kimondták, hogy boszorkányok nincsenek, — Máramaros világtól távolos, vadregényes hegyei között élő ruthén parasztok nem igen tudtak erről a megállapításról és szentül meg vannak győződve a seprőn lovagló, bajt és dögvészt hozó vas-crru bábák létezéséről. Így történthetett meg azután, hogy az elmúlt héten majdnem középkori módon égették el (Nagybocskótól pár kilométernyire), Apsica falu lakosai Boncura Vaszylnét, egy 73 éves, magával tehetetlen öregasszonyt. Boncura Vaszylné a hegyek között éledgett egyedül és nagy nyomorúságban. Néha elvánszorgott a faluba

és alamizsnát gyűjtött. Az emberektől való idegenkedése okozhatta azt, hogy boszorkánynak nevezték ki a babonás és tudatlan hegylakók. A hír terjedt és lassan kitértek az öreg asszony utjából. A legutóbb már nyíltan hangoztatták, hogy „boszorkány” és ő volt az előidézője a legutóbbi viharoknak. És elindult a sutogás. Az egyik hegylakó már tulajdon szemével látta, amikor a boszorkány az ördögökkel karonfogva séált. A másik esküdözött, hogy a vihar alkalmával éjjel seprőn lovagolt Boncuráné. Mindenki tudott valami szörnyű és hátborzongató részletet a gonosz lélek ténykedéséről. Hogy a bajon segítsenek s megmentsek a falut, a legbabonásabb hegylakók elhatározták, hogy a „gonosz” öregasszonyt elégetik. Ugy is történt, kora hajnalban 8 markos paraszt kihurcolta az öregasszonyt az erdőbe, ott máglyát raktak és felkötötték rá a siránkozó Boncuránét. Már alá is gyújtották a máglyát, amikor egy vadásztársaság figyelmes lett az eseményekre. A vadászok fegyverrel kényszerítették a parasztokat, hogy oldják fel az öregasszonyt köteleiketől, aki ilyenformán menekült meg a tűzhaltól. A boszorkányegyek ellen az eljárás megindult.

Hír Ady szüleiről. Aradról jelentik: Már régebbi idő óta híre járja, hogy néhai Ady Endre Érmindszenten lakó öreg szülei el akarják adni mindenkiket és el szándékszanak költözni az ősi fészekből Nagy-károlyba. Ady szülei megunták a küzködést a kis faluban és már arra gondoltak, hogy eladják az emléktáblával megjelölt házat, minden nélkülözhető ingóságot és vesznek maguknak egy házat Nagy-károlyban. A sors azonban úgy látszik másképp intézkedett és így egyelőre az öregek ott maradnak továbbra is Érmindszenten az ősi kuriában. Pedig nagyon komolyan foglalkoztak az elköltözés gondolatával az öreg Adyék. Ott tartózkodik mostanában náluk kisebb fiuk, Ady Lajos is feleségével és Ady Lajos főigazgató édesanyjával a napokban be is ment Károlyba a házvétel ügyében. Ady Lőrinc ezalatt a cséplésnek nézett utána otthon. Még a kis termést is pénzzé akarták tenni a nagy hurcolkodás előtt. A nagykarolyi ut azonban nem járt eredménnyel. Mindazonáltal elhatározta a családi tanács, hogy az összes nélkülözhető ingóságokat elárverezik, mert hát legalább tölire mégis csak be kell költözni a városba, tavasszal meg majd visszajönnek Érmindszentre. Különösen az öreg Ady idegenkedett a költözködés gondolatától, meg az önkéntes árveréstől is. Minden tárgyhöz, akármilyen kimustrált is volt, nagyon ragaszkodott az öreg Ady. A ház eladásáról pedig hallani sem akart. Tegnep aztán lefolyt az árverés, de árverező alig akadt. Néhány tárgyat vittek el csupán, azt is nagyobbára

hozomra. Erre aztán elhatározta a familia, hogy itt marad továbbra is Érmindszenten.

Sikkasztott egy tanító és a pénzügyminiszter a kollégái fizetéséből vonatja le az elsikkasztott összeget. A „Brassói Lapok” írja: Nagyernye községben a per cepcia rurale pénztárából Novák Lajos pénztáros és Harlea János tanító százhetvenezer leit sikkasztottak. A pénzügyminiszter 217023 szám alatt most egy különös és érthetetlen rendeletet adott ki a percepcióhoz, amelyet arra kötelez, hogy az elsikkasztott összeget a járási tanítók fizetéséből kárpótolja. Ennek oka pedig az, hogy az egyik sikkasztó tanító volt. A rendelethez mellékelt kimutatásban a levonandó összegek is szerepelnek. Így például Kelemen Antal sáromberki tanító évi fizetéséből 21 ezer lejt, Fűzes Géza tanítótól 15 ezer lejt kell levonni és így tovább megállapított arány szerint. Nem tudjuk elhinni edzett tapasztaltságunk mellett sem, hogy ez lehetséges. Mi volna, ha ennek analógiájára a pénzügyminiszter ur fizetéséből vonnák le mindazt az összeget, amit ebben az országban. Romániában sikkasztanak? Ugy tudjuk, hogy Romániában felelős minisztérium van. Hát kinek felelős egy olyan miniszter, aki egy ilyen példátlan rendeletet kiadhat?

A Lehmann-telep II-ik uccájában egy

uj ház

mely áll 1 szoba-konyhából és összes mellékhelyiségből, ivóvíz-kúttal, olcsón eladó és azonnal beköltözhető. Bővebbet ugyanott Legó Paulánál.

Üzleti könyveket,

levélrendezőket, irodaszereket előnyösen vásárolhat

K. Beno

könyv-, papír- és írószerekeskedésben Vel. Becskerek (a nagyhid mellett).

2010

A nálam vásárolt üzleti könyvek lebélyegzetését közvetítem.

A t. közönség figyelmébe!**Jávorfá hálószoba**

1772

afrikai körtebetéttel 5000 Din.

A legmodernebb izlésnek megfelelő kézimunkabetéttel készített ebédők és hálószobák (10 évi jótállás mellett) a legjutányosabb árban

Antik butorok javítását konkurrencia nélküli árban vállalom!

HIZLI FERENC butorraktárában V. Becskerek, Karadjordjev trg (Vásár-tér) 3, szerezhető be.

Eredeti angol puloverek és svájci

ugyszintén a becskeréki harisnyagyár készítményei, nagy választékban, elismert olcsó árakon.

Népbank Rt. rövidáruosztálya

„Az arany kalapács”-hoz. 1847

Nagyban! Vas-és faárúk: Kicsinyben!

Ia konyhaedények
Épületvasalási szerek
Különbéle takaréktűzhelyek
Füstösövek
Szerszámok és
Drótárúk

Dézsák
Forrázó teknők
Kubikostalicskák
Házi kosarak
Kenyérdagasztó teknők
Rokka és faesapok stb.
valamint az összes vas- és faárúk nagy választékban és legolcsóbb árban kaphatók

FEIGL KÁROLY

vas- és faárúkereskedésben Zsitni trg (Buza-tér), a Dungserszky-sörgyár épületében. 1976

Karácsonyfákra előjegyzéseket már most elfogadok!

Izvrš. br. 603/1927.

2012

Dražben objava.

Potpisani sudski izvršitelj u korist ovrhovoditelja Srpske Štedionice D. D. protiv ovrhenika iz Vranjevo radi namirenja tražbine 20.000 Din i s. p. p. na javnoj dražbi prodate pokretnine i to: konji, kola, vršaća m. šina, fijaker i razno pokućstvo procenjene na 64.750 Din.

Dražba će se održati dana 15. oktobra 1927. u 10 sati pre podne u Vranjevu.

Kupac je dužan na osnovu §§-a 107. i 108. zak. čl. XL. od 1881. preuzeti kupljenu stvar i odmah isplatiti.

Novi Bečej, 26. septembra 1927.

Barleković, kr. sudski izvrš.

A kiadóhivatal telefonja — 21.
A szerkesztőség telefonja 281.

Elsőrendű házikoszt

étlap szerinti étkezéssel! **600** dinárért havonként kapható
a „Szepszka Krúna”-szálló éttermében. 2002

Ingyenes

műhímezési és szabászati tanfolyam a „Singer”-géptulajdonosoknak a Mrksity-féle helyiségben (a Messinger-intézet mellett) szemben) f. évi október hó 12-én kezdődik.